

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	A.J.I.Puik	Datum	24 september 2024
Doorkiesnummer	14030	Kenmerk	12681699
E-mail	a.puik@utrecht.nl	Onderwerp	Flexibel cameratoezicht eerste halfjaar 2024
Bijlage(n)	-	Beleidsveld	Openbare Orde en Veiligheid

Geachte leden van de raad,

Het [beleidskader cameratoezicht 2023 – 2026](#) dat in mei 2023 door uw raad is vastgesteld, biedt de basis voor het nemen van weloverwogen beslissingen om te bepalen waar gemeentelijke openbare orde camera's worden geplaatst, blijven hangen of worden weggehaald. Het zorgt ervoor dat een consistent en transparant beleid wordt gehanteerd bij de inzet van de deze camera's. Bij de behandeling van dit beleidskader hebben we afgesproken u elk jaar te informeren over de inzet van alle gemeentelijke openbare orde camera's. Elk halfjaar informeren we u over de inzet van de flexibele gemeentelijke openbare orde camera's in onze stad. Met deze brief brengen wij u op de hoogte van de toepassing van flexibel cameratoezicht over de periode 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2024. In deze periode zijn 9 van de 20 flexibele gemeentelijke openbare orde camera's ingezet. In de tweede helft van vorig jaar waren dat er gemiddeld 12. Zoals werd verwacht bij de aanpassing van het beleid, zien we dat het aantal ingezette camera's fluctueert per periode op basis van noodzakelijkheid. Ondanks de mogelijkheid van meer inzetbare camera's geldt dezelfde strenge criteria. In het eerste half jaar zien we dat er niet per se dagelijks meer camera's nodig zijn; we kunnen nu wel sneller en flexibeler inspelen op plekken waar tijdelijk extra toezicht nodig is. In deze brief informeren wij u ook over hoe we uitvoering geven aan [motie M23/98](#) *Bevorderen privacy bij private camera's*.

Inzet flexibele camera's

In situaties waar sprake is van tijdelijke, kortstondige of zich verplaatsende orde verstoringen, overlast en criminaliteit, kan voor de periode van één dag tot zes maanden gebruik worden gemaakt van flexibel cameratoezicht. Orde verstoringen, overlast en criminaliteit, zoals het harddrugsgebruik op de Timorkade en Hieronymusplantsoen, kunnen effectief worden aangepakt zonder dat er permanente camera-installaties nodig zijn en doordat de camera's ook weer snel kunnen worden verwijderd, blijft de inbreuk op de privacy van omwonenden beperkt. Als de problematiek aanleiding geeft om het cameratoezicht te verlengen, kan de inzet eenmalig met maximaal zes maanden worden verlengd. Conform het beleidskader is het afgelopen halfjaar gewerkt aan een betere balans tussen vaste* en flexibel inzetbare camera's. Door enkele vaste camera's te verwijderen van plekken waar ze een

*met 'vaste' camera's worden camera's bedoeld die nagelast zijn bevestigd. De effectiviteit van deze camera's wordt jaarlijks beoordeeld volgens de criteria uit het beleidskader cameratoezicht. Voldoet de camera niet meer, dan wordt ook deze verwijderd.

Datum 24 september 2024
Ons kenmerk 12681699

beperkte meerwaarde hadden en deze te vervangen voor flexibel inzetbare camera's, beschikken we nu over 71 vaste en 20 flexibele gemeentelijke openbare orde camera's. In de periode van 1 januari 2024 tot en met 30 juni 2024 zijn flexibele camera's ingezet in de wijken West (3), Binnenstad (3) en Zuidwest (3).

West

Timorkade

Al enige tijd veroorzaakt een groep mannen overlast rond de Timorkade. De overlast bestaat uit drugshandel, middelengebruik, intimidatie en vermoedelijk heling van gestolen goederen. Ook worden er in de omgeving berovingen, winkeldiefstallen en babbeltrucs gepleegd, waarvan wordt vermoed dat deze groep daarbij betrokken is. Ondernemers en omwonenden voelen zich geïntimideerd door de groep, waarvan de Timorkade uitvalsbasis is. De situatie heeft geleid tot extra inzet van toezicht en handhaving en de politie, maar ondanks deze inzet houden de problemen aan. In april '24 is de inzet uitgebreid met flexibel cameratoezicht, met als doel het toezicht uit te breiden, de pakkans te vergroten en bij te dragen aan de veiligheidsgevoelens van bewoners, bezoekers en de ondernemers, die hebben laten weten zich onveilig te voelen in het gebied.

Kanaalstraat

In april jl. zijn ook ter hoogte van de J.P.Coenstraat en de Damstraat flexibele camera's geplaatst. De Kop van Lombok is een kwetsbaar gebied, met name vanwege de talrijke incidenten die de openbare orde verstoren. Er wordt overlast veroorzaakt door zowel groepen jongeren als oudere personen die 's avonds en 's nachts samenkomen in wisselende samenstellingen met auto's en scooters. De diverse eetgelegenheden in het gebied hebben een aanzuigende werking. In 2023 heeft de overlast zich uitgebreid naar het plein van het Stadsklooster aan de JP Coenstraat/ Kanaalstraat. De lopende integrale aanpak (programma Kanaalstraat/Damstraat) is niet alleen repressief maar ook gericht op het bieden van hulp en zorg. Met uitbreiding van het bestaande cameratoezicht met 2 flexibele camera's wordt beter zicht verkregen op het complete probleemgebied en de verschillende groepen die de overlast veroorzaken. Zo kunnen interventies beter op de verschillende groepen worden afgestemd. Bovendien draagt het cameratoezicht bij aan de veiligheidsgevoelens van ondernemers en buurtbewoners.

Binnenstad

In [raadsbrief 12423279](#) van 10 juni 2024 bent u voor het laatst geïnformeerd over de problematiek en de aanpak van harddrugsgebruikers en verslaafde alcoholisten rond het Lucasbolwerk – Hieronymusplantsoen. Om de integrale aanpak in dit gebied te ondersteunen werd er in oktober 2023 een flexibele camera geplaatst bij de toiletgebouwen van park Lepelenburg, waarvan de inzet in april 2024 met 6 maanden werd verlengd. In februari 2024 werden er 2 flexibele camera's aan het Hieronymusplantsoen geplaatst, waardoor het gebied waar de overlast plaatsvindt nog beter in beeld is gebracht. De maatregelen die zijn genomen hebben ervoor gezorgd dat de overlastgevendende groep in omvang is afgenomen. Geweldsincidenten, zoals die zich voordeden voordat de camera's werden geplaatst, hebben zich niet meer voorgedaan. Toch is er een groep gebruikers die steeds terugkeert naar het gebied. Deze groep wordt door professionals gezien als een harde kern van Utrechtse gebruikers die zich moeilijk laten toe- of terugleiden naar zorg. Bij deze groep zetten we in op een mix van repressieve maatregelen en zorg in de vorm van persoonsgerichte interventies. Het Eropaf-team helpt hen door te leiden richting de juiste zorgpartij. Het cameratoezicht is voor deze integrale aanpak in dit gebied van essentieel belang. Het stelt de politie in staat om verdachte situaties te monitoren en sneller te reageren op incidenten. Ook hier geven bewoners aan dat het cameratoezicht bijdraagt aan hun gevoel van veiligheid.

Zuidwest

Rondom *het strandpaviljoen (Noordzeestraat, Grebbestraat, Amaliadwarsstraat)* is het met enige regelmaat onrustig. Na een periode van betrekkelijke rust waren er in het najaar van 2023 weer groepen jongeren actief in de buurt die met name in de avond en nachtelijke uren af en aan rijden met auto's, scooters en fatbikes. Zij veroorzaken geluidsoverlast, verkeersoverlast en vervuilen de omgeving. De problemen doen zich vooral voor in de avond en het begin van de nacht. De afgelopen jaren is hier veel inzet van politie, toezicht en handhaving en jongerenwerk geweest, zijn fysieke maatregelen genomen om de overlast te beperken en is in het sociale netwerk in de wijk geïnvesteerd. Maar na perioden van rust keert de overlast helaas toch telkens weer terug. Toen het aantal overlastmeldingen weer toenam zijn er flexibele camera's geplaatst en is door de gemeente, politie en jongerenwerk een 'aanpak jeugdoverlast' opgestart in dit gebied. In deze aanpak worden de betrokken jongeren enerzijds begrenst in hun overlastgevend gedrag door de veiligheidspartners, anderzijds wordt gekeken naar de mogelijkheden voor een ander perspectief. Op dit moment is het aantal meldingen in het gebied gering. De camera's staan er tot najaar 2024.

Bevorderen privacy bij private camera's

In de raadsbrief cameratoezicht van 27 februari hebben we u geïnformeerd over hoe we in navolging op motie 197 "*Bevorderen privacy bij private camera's*" met beperkte middelen de wet- en regelgeving bij privaat cameratoezicht onder de aandacht van de Utrechters willen brengen. Door de communicatie af te stemmen op de doelgroep en te verbinden aan actuele situaties, verwachten we dat deze beter beklijft dan wanneer de informatie éénmalig op een willekeurig moment onder de aandacht van alle Utrechtse inwoners wordt gebracht. Daarom zijn we gestart met gerichte voorlichting in de wijken waar bewoners en ondernemers bij lokale bijeenkomsten worden geïnformeerd over de voorwaarden waaraan moet worden voldaan bij cameratoezicht (denk hierbij aan lokale bewonersbijeenkomsten en de KVO (Keurmerk Veilig Ondernemen) overleggen met ondernemers). Ook zijn er korte video's én advertenties voor gedrukte media ontwikkeld die gericht worden ingezet. We concentreren ons daarbij op inwoners en ondernemers die zelf een camera plaatsen (communicatie gaat over de voorwaarden waaraan moet worden voldaan) en inwoners die zich aangetast voelen in hun privacy door een particuliere camera (communicatie gaat dan over de stappen die kunnen worden ondernomen om dit aan te kaarten en op te lossen). Ook op www.utrecht.nl/camerasenprivacy informeren we bewoners en ondernemers over de rechten en plichten bij cameratoezicht.

Tot slot

In het eerste kwartaal van 2025 informeren wij u weer over de inzet van alle openbare orde camera's in onze stad. In die brief gaan we ook in op de beoogde verhuizing van de cameratoezichtruimte van de Briljantlaan naar het nieuwe politiepand aan de Groest in Hilversum en de uitkomsten van het onderzoek naar de haalbaarheid en doelmatigheid van een gemeentelijke toezichtruimte in het stadskantoor.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

Burgemeester en wethouders

Datum 24 september 2024
Ons kenmerk 12681699